אוצר מדרשים — נוסחא אחרת של דרשת ר' בנאה

נוסחא אחרת של דרשת ר' בנאה

[כתיב] עקב אשר שמע אברהם בקולי (בראשית כ"ו ה'), עקב מנין שני אברהם (קע"ב) חוץ משלש שנים שלא הכיר את בוראו. אשה טובה עטרת בעלה (משלי י"ב ד') זו שרה אמנו. יו"ד שנטל ממנה היכן הלך? פליגי בה תרי אמוראי חד אמר נחלק לשנים והוסיפו על שמו של אברהם ה' חצי יו"ד הניטל משרה, ונשאר לה ה', ונתגדל אברהם ממנה והיא לא חסרה כלום, לקיים בה אשה טובה עטרת בעלה. וחד אמר היו"ד ניתן ליהושע שנאמר ויקרא משה ליהושע בן נון יהושע (במדבר ל"ז ט"ז) אמר לו יה יושיעך מעצת מרגלים. יצחק על שמו נקרא, יו"ד כנגד י' נסיונות, צ' כנגר שני שרה כשנולד יצחק, ח' כנגד שמונה ימים שנימול, ק' כנגד שני אברהם בהולידו אותו. יעקב על שמו נקרא, י' כנגד נדרו שאמר העשירי יהיה קודש (ויקרא כ"ז ל"ב), שהוציא העשירי מבניו, לאחר שהוציא הבכורות והיה לוי העשירי והוא קודש לה', ע' כנגד שבעים נפש שירדו למצרים, ק' כנגד אותיות שנתברך בהם, הוציא השם מהם נשתיירו מאה, ב' כנגד שני מלאכים עולים ויורדים. כתב שבלוחות שש מאות ושלש עשרה אותיות מאנכי עד לרעך, והן הם שש מאות ושש עשרה מצוות שמצטרפות לכל התורה כולה וכולם ניתנו למשה: תורה, מקרא ומשנה, תלמוד וחוקים ומשפטים, הלכות ואגדות, מצוות ועדות. תור"ה בגימטריא שש מאות ואחת עשרה שנתנו למשה בסיני, אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענום. נפחתו מחשבון [תרי"ג כנגד] תורה שנים, שנים כנגד תורה יראה שאין לך בכל המדות גדולה מיראה שאין הקב"ה חפץ אלא יראה שנאמר ועתה ישראל מה ה' שואל מעמך כי אם ליראה (דברים י' י"ב), ירא"ה בגימטריא שש מאות ואחד עשר [נפחתו] להו תרי ענוה וחכמה, דאמר מר אין בור ירא חטא ולא עם הארץ חסיד, וכנגדו ברית מילה, ברית בגימטריא שש מאות ותרי [עשר] והוא תורה.

ה' בוקר תשמע קולי (תהלים ה' ד') אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע בשכר תפילה תשמע קולי ותושיעני מבין האומות שמאבדין ושמבזין אותי בכל יום, ואמרין אלהיך עזביך בידינו וכל מה שאתה מתפלל שוא הוא, שהרי עברו כמה שנים ודורות שלא הושיעך מבינינו. יהי רצונך שתרחם עלי ופדני מביניהם והסתכל בשעה שאני מייחדך והן מכעיסין אותך ומשתחוים לחמה. והקב"ה אמר לה בתי! הריני מכין לך העולם הבא לעתיד לבא להמליכך לכל באי עולם, ועתידין מלכי האומות לשרתך שנאמר והיו מלכים אומניך (ישעיה מ"ט), ועתיד אני להבהיק זיוך כחמה, וע"ז נאמר מי זאת הנשקפה כמו שחר (שה"ש ו' י') זו כנסת ישראל, ואקדש להקב"ה בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ואמליכנו במעשה ידיו. יפה בלבנה זו כנסת ישראל שמצפה ואומרת מתי יהיה ראש חודש וארא הלבנה ואקדש החודש ואתן שבחות להקב"ה. ועתיד הקב"ה להבהיק זיום כלבנה. ברה כחמה, אלו צדיקים שמחשכין עיניהם על דברי תורה. איומה כנדגלות, אלו ישראל

שמאיימין עליהם האומות והם מתקבצים דגלים ועוסקים בתורה, ועתידין שיאהב אותו הקב"ה שנאמר ודגלו עלי אהבה (שם ב' ד). ברן יחד כוכבי בוקר ויריעו בני אלהים (איוב ל"ח ז'), אמרו מלאכי השרת רבש"ע מפני מה אין אנו אומרים שירה עד שיאמרו ישראל שירה למטה? אמר להם הקב"ה וכי תאמרו שירה קודם שיאמרו ישראל, והלא הם ילודי אשה ודרין בארץ ויצר הרע שולט בהן ואעפ"כ כובשין יצרן וממליכין אותי בכל יום ומצפין למלכות ולראות בנין ביתי ואומרים בכל יום בונה ירושלם וגו' (תהלים קמ"ז ב').